

SOSO

ADAMA XAFE RAFALÉ SARIYÉE DENTÉGE

DEntEgE singe

A kolon fera, ibunadama xa lasiriya nun a xa adamaya xafe rafalé nu findixi yéɛɛralui yati nan na, a bara masen won bɛ, a tinxinyi nun bɔɔɛsa bara sɛnbɛ sɔɔɔ dunuya birin kui.

A kolon fera, adamaya xafe sariyée mu mabanbanxi han to ibunadama yira, nafe maniyɛ xi funmalaya, gere, gbaloe nun misikineya mu ɔɔɔnma. Kɔɔɔ xa birin bara na sariyée ratinmɛ, gbaloe ɔɔɔnma nɛ, gere ɔɔɔ, funmalaya nun misikine ya ɔɔɔ. Ibunadamaya bara rasabati natɛ kui.

A kolon fera, adamaya xafe rafalé sariyée rasabatife findixi fe fanyi nan na, a lanma ibunadamaya xun xa magaga mangasanyi sariyɛla yira.

A kolon fera, a ɔamanɛ xa xanunteya sɛnbɛ sofe e bore tagi, sugandi fanyi nan a ra.

A kolon fera, a O.N.U. xa masenyi, ibunadamaya sariyée tigitigi rasabati fe findixi xaxili fanyi nan na, a lanma nɛ: ginɛ nun xamɛ xa suxu laxalɛ keren, a xa masen e bɛ, ɔama xa yiriwɛ sɛnbɛteyafe sabui gbegbe lanxi e tan ma.

A kolon fera a ɔamanɛ naxee birin malanxi O.N.U. kui, e bara nɛɛ tongo, adamaya xafe rafalé sariyée ratinmɛ fera, na niyɛ manɛ ibunadamaya xa mabanban.

A kolon fera a birin lanmafe nan a ra yi sariyée nun yi yéɛɛralui tide gbofe, na nɔmanɛ a niyɛde layidi ratinmɛ.

Malanyi xungbe bara a masen

ɔamanɛ xa yi masenyi adamadi suxuki ma ɔama nun ɔamanɛ birin yira, alako a lufera xundɛ birin sondonyi ma, xaranyi nun lɔnni sabura, na binyɛ nun sariyée rasabatifera ɔamanɛ kui nun a farima.

Sariyɛ singe (1)

Adamadie birin barixi ne e lan yeteralui kui, yete kolonyi nun yete suxuki ma, Fondoe nun faxamui na e be bore suxuki ma bariboreya fanyi kui.

Sariye firinnde (2)

Kankan noma a tuukude yi sariye ra, a na dangi nara fisamanteya yo man mu luma mixi be a kelide sabura, a xa boxi rajereki sabura yegeti keren mu naxan kui a sijoxoyaki ma, fate jingiki ma, a xuike ma, a fereki ma, a dinke ma. Na sa fatan jamanee ra xanamu jama ndee ra, fereki ma xanamu kEna gbete, na sa fatan dedera konon naxan ne nde bun xanamu dansaxi naxan xa yeteralui ma.

Sariye saxannde (3)

Baloe wayibiya birin be, marafulunyi nun xaxilisa kui.

Sariye naninde (4)

Ndende mu lan a lu konyiya nun jaxankate kui. Konyiya nun ibunadama sarafe bara raton a keja birin ma.

Sariye sulinde (5)

Yaxankate nun tore mu sa ma ndende fari. Xanamu yayixare naxan mu lan ibunadama be.

Sariye sennin de (6)

Kankan xa adamaya daxe a xa kolon yire birin.

Sariye soloferennde (7)

Adamadi birin lan sariye kui e man birin lan e xun xa magaga sariye yi keja keren.

Sariye solomasaxande (8)

Boxi sariye banxide lan, a xa ibunadama keren kerenma xunmagaga fee ma naxee bara tuxunsan.

Sariye solomananinde (9)

Ndende mu lan a suxu tɔɔɛɛɛ kui, a makankan xanamu bɔxi maxandi a ma.

Sariyɛ funnde (10)

A wayibiyaxi ibunadama ma, a xafe xa yaxandi a laxixɛra, a lankɛnɛmaya kiti banxi tinxinyira, a yo nun a yalagi tagi raba naba.

Sariyɛ fu nun keren nde (11)

1. Xa sikɛnteya bara rasiga adamadi nde ma fe kobi rabafe nde xunma, ɲaxankatɛ yo mu daxa a bɛ sinden fo na fe yegiyegi.
2. Mixi yo mu lan a xa makankan fe nde ma naxan mu ratɔnxi bɔxi sariyɛɛ kui. ɲaxankatɛ gbɛtɛ fan mu dɔxɔ a ma naxan dangi yi fe raba tɛmui ɲaxankatɛra.

Sariyɛ fu nun firinde (12)

Birin nun a yɛtɛkan xafe ɲaɲɛɛki nan ara. Mixi ɲiya mu naxan yama. A na findi a xa denbaya xafera, a lingira xa fera, xanamu a hayue xa fera naxan a ɲiɲɛma axa hɔɛɛya nun a xa lasiriya nu mabere. A wayibiyaxi ibunadama bɛ, sariyɛ xa a xunmagaga na fee ma.

Sariyɛ fu nun saxannde (13)

1. A wayibiyaxi mixi bɛ a xa a sabatide sugandi ɲɛɛ a sagoe ra dEnnExE.
2. Adamadi birin nɔma keli de a baride a sa sabati bɔxi gbɛtɛ ma. A man gbilen de a baride.

Sariyɛ fu nun naninde (14)

1. Xɔr rɔEɛ kui, a daxa adamadi birin bɛ, a xa siga bɔxi gbɛtɛ ma naxan nɔma a rasɛnɛ de alako a xa a xunnakisi.
2. Na sariyɛ daxa a xa raba tinxinyi fari, kirae fari naxan anijɛma adamadi mu lu tɔɔɛɛɛ kui O.N.U. sariyɛ tɔnyi dɔxi naxe ra.

Sariyɛ fu nun sulinnde (15)

1. A daxa adamadi birin bɛ sɔtɔdefe ya xa imini a bɛ.

2. Ndende mu daxa l xa ratɔn i sɔtɔde xa fera, xanamu i ratɔn sɔtɔde masara fera.

Sariye fu nun senninnde (16)

1. Xa ginε nun xame bara suda kamali, a daxa e xa futi raso e tagi, na mu fa siɲɔɲɔya ma, baridefe ma, xanamu dinefe ma. A man daxa e be, e xa e yete xa denbaya rasabati. E man lan sariye ki ma futi kui nun futi gaalife kui.
2. Futu mu nɔma so de fo ginε nun xame lan fe keren ma.
3. Nama xunde singe lanxi denbaya nan ma, a daxa na denbaya xun xa makanta nama nun mangasanyi yira.

Sariye fu nun solofere nde (17)

1. Mixi na lu a kerenyi ma xanamu nama nde kui, a wayibiya xi a sɔtɔde xa lu a sago.
2. Funmalaya nde yo mu lan a xa adamadi sɔtɔse li.

Sariye fu nun solomasaxan nde (18)

Adamadi birin lan axa axa maɲɔxunyi masen a sagora, a xaxili rawali, a so dine a sagora. Na sariye nɔma a niɲede adamadi dine masara, a nɔma denxeniya de a keren xanamu nama yama lonni nun namunye sabura.

Sariye fu nun solomanani nde (19)

A daxa adamadi birin be a xa a fondofe masen. Nakui a mu lan a xa tɔɲegE mafixe nde sɔtɔ. Na fondofe masenyi nɔma raba de, naninyi yo mu lu ama, a fa findi xibaru fenfe ra, a masɔtɔfera, xanamu a rawundan fera keɲa mɔli birin na.

Sariye mɔxeɲen nde (20)

1. A daxa adamadi birin be axa lan malanyi, xanamu malanyi xunde nde bɔɲe sa naxan kui.
2. Ndende mu karaxan ma sofe ra lanxunde nde yama.

Sariye mɔxeɲen nun keren nde (21)

1. A daxe adamadi birin jiya xalu a xa bɔxi raɲɛɛfe kui, a findi i yetɛra xanamu mixi gbɛɛ naxan sugandixi.
2. A daxe adamadi birin bɛ a xa wali sɔtɔ a bari bɔxi ma tagirasa yo mu naxɛ.
3. Nama waxɔnfe lan ma a xa masen sugandi tinxinxi kui, naxan nabama tɛmui-tɛmui ma, birin lan sugandi naxan kui, gundo sugandi xanamu sugandi lankɛn maya xi nOE mu naxan kui.

Sariye mɔxɔɲɛn nun firin nde (22)

Wayibiya nan a ra ɲamanɛ mixi birin xun xa makanta, na findixi daxamuife, dɔxɔboreya nun lɔnni ratinmɛ sabu nan na. Na fee birin fatan ma bɔxi die xa duruxɔtɔɛ nun xanunteya luti naxan na e nun bɔxi gbɛɛ safe ra bɔxi yayilanki fari nun a daxamuie.

Sariye mɔxɔɲɛn nun saxan nde (23)

1. Wali, nun mixi waxɔn wali sugandi fe wayibiya xi birin bɛ. Birin malan wali munafanyi kui, a man daxe a xun xa makanta wali sɔtɔtareya ma.
2. A daxe birin bɛ fisamanteya mu naxan yama, a masundi sɔtɔ a xa wali bɛɛ ma.
3. Ndende wali ma, a wayibiyaxi a bɛ a xa masundi sɔtɔ naxan nɔma a xa denbaya bunti de, a yigi nun binyɛ sa a ma, a man nɔ a mali de sabu gbɛɛ sɔtɔ fera naxan ibunadama xafe makanta ma.
4. A daxe adamadi birin bɛ a xa walikɛɛ xa lanxundɛ nde yayilan e xa munafanyi xunmagaga fera.

Sariye mɔxɛɲɛn nun nani nde (24)

Malabui nun ɲaxɛ-ɲaxɛ daxe adamadi birin bɛ a man daxe a bɛ a xa wali tɛmui xa sugandi, malabui waxatie xa lu a bɛ a naxee sare sɔtɔ ma.

Sariye mɔxɛɲɛn nun suli nde (25)

1. A daxe adamadi birin bɛ a xa sabatide sɔtɔ alako a xa santɛya xa makanta. A tan nun a xa denbaya xa yiriwa donse fe kENa ma, sosefe, lingirafe, saribafe anun ibunadama xafe yayiba fe naxan fan a bɛ. A xun xa makanta xa a bara fura, xa lanyuri bara a sɔtɔ, xa a

bara fori, xa a mu na walide, xanamu lanyuri bara a sOtO a mu naxan nakeli xi a ma.

2. DEmEri wayibiyaxi nε dingee nun dimee bε. Na die fa bari futi kui ba, e mu bari futi kui ba, e birin lan a xa meni keɲa keren.

Sariye mɔxɛɲɛn nun seni nde (26)

1. Adamadi daxa a xa matinxin; na matinxinyi daxa a xa sa birin sagoe naxan findi dimedi xunxurie nun a matexie xaran fera. Xarande banxi xundε singe sofe findixi teku nan na. Yamakɔta xaranyi nun yirawali xaranyi lan ma a xa rayiriwa. Lɔnni banxindε xungbe wayibiya xi birin bε, birin nun a xaxili bεrε nun a xa wakili.
2. Lɔnni lan a xa sɛnbε fi adamaya ma, a makɛnɛn, a sɛnbε fi ibunadama xa wayibiyae ma. A lan, a xa faxamui, a diɲε, a marafanyi rasɔneya pamanεε tagi, sie birin tagi, dinε xundεε tagi nun O.N.U. malanyi xa walie rasabati fe bɔɲesa kui.
3. A daxax inε dikanyie bε e xa xuri sugandi e naxan fi ma e xadie ma.

Sariye mɔxɛɲɛn nun solofere nde (27)

1. A daxa adamadi birin bε a so pama xa lɔnni yayibafe a yetεra. A bεlεxε rawalie tɔnε sɔtɔ yamakɔta walie nun munafanyie naxe minima a kui.
2. Adaxa birin bε xa a xaxili rawali, a a bεlεxε rawali nun yamakɔta walie munafanyi xunmagaga naxee yayilan fe, fatanxi atanan na.

Sariye mɔxɛɲɛn nun solomasaxan nde (28)

A daxa adamadi birin bε a xa a fondo rasiga yi sariyεε ratinmε fe xɔn pamanε kui nun a farima.

Sariye mɔxɛɲɛn nun solomanani nde (29)

1. Lanlε rakamali daxi na ibunadama bε a xa pama kui, pama naxan findi a xa adamaya nun a xa yetεralui sabura.
2. Sariyε dande saxi nε adamadi birin bε a xa maraba, a nun a xa yetεralui rasabati kui, nanan a niɲεma a xa na maraba nun a xa yetεralui mabanban sa dɔxɔfe mixi gbεtε ra alako taxasi nun yiriwε sabati ma pama kui kinaxε naxan a yetε ra.

3. Na fe wayibixie nun na yeteralui mu noma raba d e muku O.N.U.
waxɔnfe nun a xa sariye saxie xanbi.

Sariye tongosaxan nde (30)

Sariye nun wayibiya yo muna yi masenyi xungbe kui naxan kiraya nde masenxi jamanɛ bɛ, malanyi xanamu mixi nde bɛ naxan anijɛma a xa kɛwali nde raba naxan sabui noma wayibiya e nun sariyɛ naxee masen xi nee xunnakana de.